

ANY VIII

NÚM. 335

BARCELONA 31 JANER 1895.

LA TOMAÇA

SETMANARI CATALÀ

10 cèntims lo número

Diguinme, sense camama,
ni cap aduloneria:
¿No es vvirat que guanyaria
en un Certámen de Cama?

CRÓNICA DE LA SETMANA

Ll'arreglo de lo de Cuba será un pastel que quan lo tastin los interessats no agradará á ningú y total s' haurá guanyat un compás de espera, puig ja veurán com al final serà alló de tirar pastel y plats pel cap del cuyner.

Aixó de voler complaure á Tirios y Troyanos sempre dona los mateixos fatals resultats. Nosaltres dirém tan sols que si Cuba no pot donar franca sortida als seus sucres siga pel camí que siga, alló está perdut com Rosas y tot lo que 's pensi que no dongui aquets resultats, serán paliatius que donarán vida al malalt mes ó menos temps pero entre tant ja li poden fer la caixa.

La Isla de Cuba abans font inagotable de riquesa hont 's veyan las unsas d' or abundantas com sorra, are está pitxor que qualsevol població peninsular, sent majors los sous que guanyan los dependents aquí á España, puig allí n' hi ha que treballan solsament per la manduca, quan no fa molts anys, aquesta y lo tabaco, eran una adició als pingües *honoraris* que disfrutava la juventut colocada en lo comers.

No la volém *echar* de profetas, pero recórdissen de lo que adelantém ja avuy, y es que 'ls núvols son negres y que á nostre concepte la *tempesta* está *vicina*.

* *

Ja cal que tot Barcelona tracti de coneixer personalment aquest senyor Fábregas denunciador de lo de las murallas puig val la pena de veurerli la cara.

De tots modos si lo govern 's queda en lo just, com sembla, aquesta especie de *baratero* s' en haurá de anar ab la quía entre camas y los millons de la denuncia se 'ls tindrà de pintar á la paret del número 100 de casa seva.

Será bonich que 'l dia que visi és la nostra ciutat lo seguís la canalla cridant aquest antich estribillo:

*Espieta del portal nou
que cada dia guanya un sou.*

En quina posició mes *honorífica* s' ha colocat aquest mestre...

Casi tant ridícula com la de *El País*.

¿Quant li donava l' altre?

* *

Lo del cementiri nou al ajuntament de Sant Martí de Provencals sembla que li haurá sortit *un poquito desigual*.

Aixó ray... ja es rica la població, vinga buscar un altra terreno y tornar á fer la compra.

Al ajuntament de Sant Martí de Provencals ray, que no li ve d' un tanto.

ESTUDIANT.

¡POBRA DONA!

*Todo es según el color
del cristal con que se mira.*

CAMPOAMOR.

I

EN Joanet estimava á una mossota d' hermosos ulls y de bonica cara, pero de cor de gel y cap de vidre: un trós de carn bonich... podrida l' ánima. Era pobre en Joanet, també ella pobra, ell era molt honrat, també ella encara... anhelava 'l primer salut y feyna... poch treball y molt or ella anhelava. Per en Joanet era ella font de vida, las paraulas d' amor per ella vanas; ell pensava lograr ferla sa esposa y ella no més en pescá un rich pensava. Y com que la que té cara bonica y en poca estima 'l conservarse honrada, troba diners posant en venda l' honra, va trobar ella lo que tan somniava. Molt va plorá en Joanet... sentí morir-se... reflexioná després... ¡y va olvidar-la! ella ¡la boja! va llensarse al vici sense pensá en los sers que l' estimavan.

II

Passaren uns quants anys, ningú sabia hont era aquella dona desgraciada, fins un jorn qu' en Joanet—pobra criatura qu' un trós de pá pels seus fillets captava—veyent passar luxosa carretel-la ocupada per una senyorassa va correhi demanant la santa almoyna que per sa esposa y fills li feya falta. Sentí gel en lo cor notant qu' era ella ¡la dona qu' estimat havia ab l' ánima! la qu' ara lluhint seda y pedrería una moneda á n' als seus peus llensava, després d' havé exclamat: «¡Teniu, pobre home!» —¡Pobre home!—ell repetí, cridant ab rábia— ¡Pobra dona! dich jo; per mes que ringas mes pessas d' or que jo hi llensat de llágrimas. Jo soch honrat, qu' es la major riquesa, y tú eis un trós de carn... ¡podrida l' ánima!

A. GUASCH TOMBAS.

MENUDENCIA

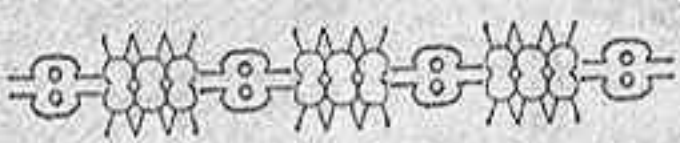

* * *

—¿Per qué 't creus que 'm caso, Pau?
—Molt senzill; per tenir dona...
—Donchs, noy, veig que no l' encertas.
—¿Pot ser pels rals de la novia?
—Rés d' aixó; sols vull casarme, perque fa temps que tinch *nyonya* y faré uns quants días festa... ab l' excusa de la boda.

LLUIS SALVADOR.

Esperant que surti

—== (CASI MONÓLECH) ==—

ACTE ÚNICH ESCENA ÚNICA
FRAGMENTS

ELL.—La coneix.. ¿saben d' ahont?
De la Canuda. Allí anava;
y un día que no ballava
m' hi vaig fixar, com hi ha mon;
es dir, ja 'm poden entendre...
Va entrar per la porta gran
mentres estaven tocant
un ball de... ¿déixam encendre!
Me n' hi vaig; m' hi agafo al punt,
(no ab la porta, ab ella) y... alsal!
Era un wals de molta salsa:
vóltala, qu' es wals, y... amunt!
Després del ball, una estona,
á cau d' orella jo á n' ella
li deya:—Vosté es molt *bella*.—
—¿Vella jo?—Vull dir bufona,
vull dir que té un bon pamet;
que hasta sembla feta expressa;
que la gracia fins li véssa;
vamos, que... Deu n' hi doret
—¿Vol dir? Vegil! No ho savia,
(va contestarme) Ay, carat!
No me n' havia adonat...
—Vágiho á contá á la tía!
Sápiga que fá la pols
(li dich jo) á totas plegadas;
cregui que no son ximpladas;
no exagero, com fan molts;
val, pró molt.—¿Si? (diu)—Si (dich)
jo no li trovo cap falta;
té una rosa á cada galta.—
—¿De sério? (va dirme)—Estich
(vaig respondre) boig d' anhel
per' pogué á sos peus rendirme.—
—¿En bona fé? (torná á dirme)—
—Formal; (vaig dir) fora 'l cel
de ma ditxa son amor.—
—¿Donchs, m' estima? (rihent, feya)—
—Com un asel (jo li deya)—
—¿Si? (ella)—(jo)—Si.. ab furor.—
—(Tornava ella) Bé... veurá...—
—(Jo tornava) Bé... ¿vindré?—
—Que no—Que si—Y que.. Ni ho sé
la cosa com va acavál
Lo cert es que d' allavoras
tenim sérias relacions
y 'ns enteném. Pe 'ls cantóns,
que me n' ha fet perdre d' horas!

No rugin vostés .. ¿Qué 's creuhen?
De vostés, si, tant mateix,
de las senyoras, n' hi ha un feix
ab tantas modas com treuhen.
Antes duyan 'ls sombreros
com mes senzillats mes fins:
are semblan ó jardins,
pajareras ó plumeros.
Algun temps, lo polissón
era alló... de reglament:
una senyora talment
semblava un *caball bretón*.
Are, la moda s' istila
ben contraria, al cap-de-vall:
una senyora, un caball
semblava, are, una anguila.
Avuy duhen uns vesuits
ben aplanats dels darreras,
pero, en cambi, ab xarretas
y ab pernils .. Quins acudits!
Ab las cotillas de Fransa
que fa felshi un cos esbelt
y un xiquet de garbo... al pell!
Totas semblan de confiança.
Y aixís molts 'ns engrescan
y 'ns fan fer mil desatinos
y 'ns enganyan com á xinos
y fent la trampa, ay! 'ns pescan.

Que tarda! Ja passa l' hora..,
Tip d' esperar-se y fer l' os
un altre tocava 'l dos;
pró, jo no: paciencia y fora.
Lo que 'm consola una mica
es que no sóch sol al mon
que m' espero; porque son
molts que s' esperan... S' explical
N' hi han qu' esperan se á Nadal
per si 'ls hi surt la primera;
hi ha qui per casarse espera
que surti rica y... com cal;
altres per' sortir d' apuros
y viure ab tot lo recreo,
esperan un bon empleo
de poca feyna y molts duros;
Algú esperant una ganga
li surt un floronco al nás
y espera qu' esperarás
li surt la ganga y s' hi enfanga;

molts n' hi han que passen penas
per las róssas, buscant móssas,
y en compte de surti 'ls róssas
esperant 'ls surt morenas...

Y no surt, no! Sempre plegan
á las vuyt ó vuyt y quart...
No sé per qué surt tan tart...
Jo no sé pas qué manegan...
¿Saben qu' es? Ja ho endevino:
deuhen estar las traydoras
fent corre las estisoras
ab la llengua; are hi atino
que si 'l prómes de l' Emilia
parla bastant *papizot*;
que á n' el de la Sió no pot
mantenirlo la familia;
que si 'l de la Julia es xato;
que 'l de la Pilar es guenyo;
que 'l de la Conxa es farrenyo;
que 'l de la Inés es mulato;
que 'l de la Paz té mal fisich;
que 'l de la Irene es morrut;
'l de l' Elvira espatllut
y 'l de la Trini mitj tísich...
Que si jo guanyo poch sóu;
que si éll es un perdulari;
qu' ets tú un pot d' apotecari...
que sé jol No 'n tenen prou
ab fernos fer sempre 'ls *tatos*,
que ab la llengua 'ns comprometen
y nostre honor 'ns malmeten
donantnos no mes mals ratos...
Ellas, ab mimos, posturas,
pessichs y algun petonet,
sempre 'ns han de fer 'l *arquet*...
Miréu que 'n som de criaruras!

P EPET DEL CARRIL. (1)

(1) En colaboració ab D. Lluís Millá.
Aquesta obreta s' estrená ab molt
éxit en lo *Teatro Calvo-Vico*, ab motiu
d' una funció á benefici de dit colabo-
rador la nit de no sé quin día, de no'm
recordo quin mes, de no tinch present
quin any.

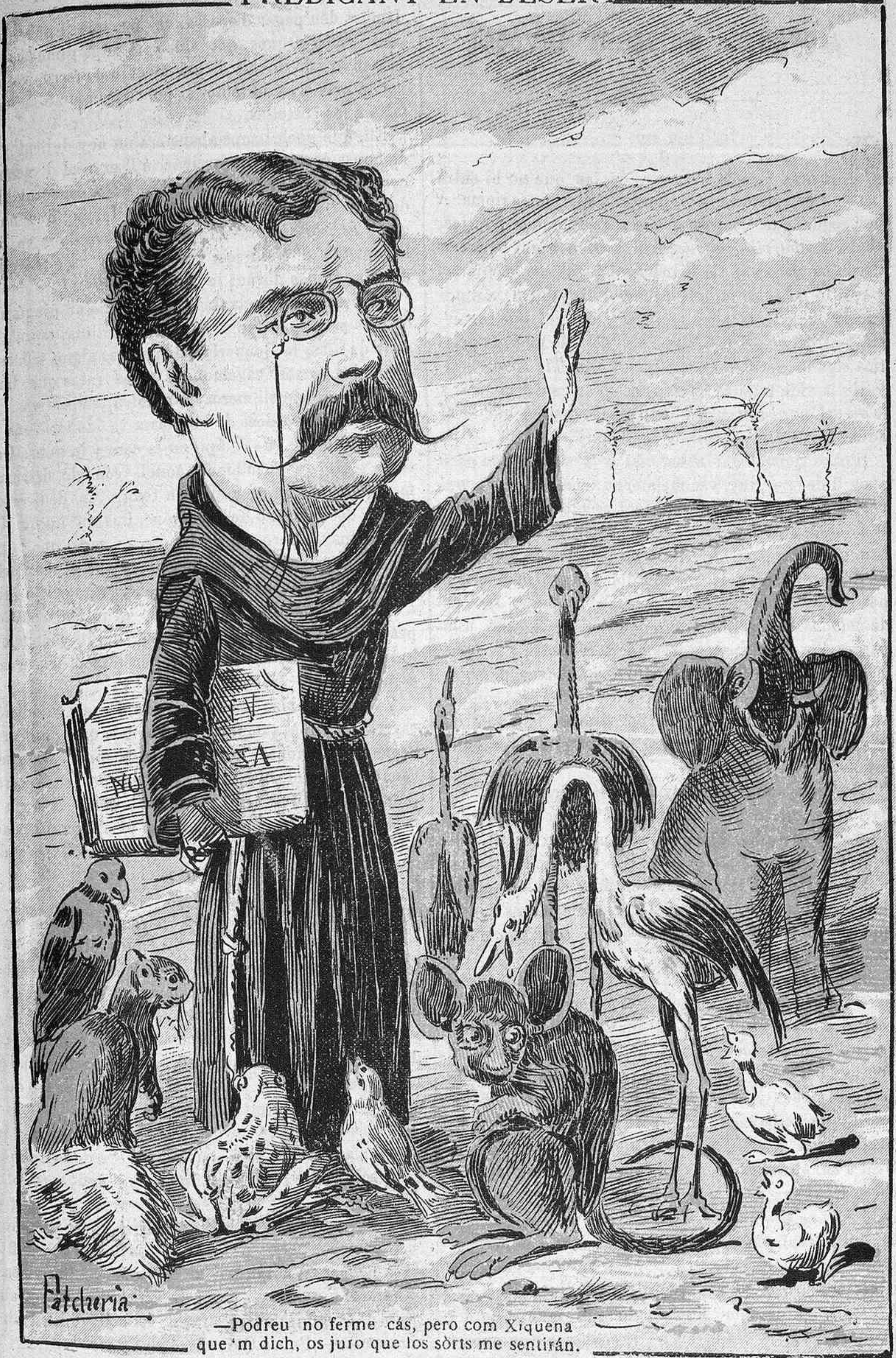
MÀSCARAS

—No pots negar qu' ets del Centro Còmic Lirich?
 —Per què?
 —Perque vas feta una monada!

—Noy, quin nàs portas! se sembla á una cosa que jo sé.
 —Quina cosa?
 —Escolta á l' orella.

PREDICANT EN DESERT

Patcheria

-Podreu no ferme cás, pero com Xiquena que 'm dich, os juro que los sòrts me sentirán.

Abyssus abissum invocat

QUESTA locució llatina es de las que no hi entra l' escepció; es alló que se 'n diu: un axioma. A bon segur que nostres primers farsants en política, abans d' *aburrir l' aygua*, fins havían sigut personas decentas; pero van fer lo primer bunyol, van menjarsel y com lo poble es tant *bé* (que vol dir moltó), van poguerlo pahir ab tota tranquilidat y d' aquí que seguisin fent bunyols fins á l' extrém de que sa vida política siga un verdader establiment á lo *Tio Nelo*.

En la vida pública passa tres quartos del mateix y 's va *del ou al sou* y *del sou al bou* sense que se n' adoni lo mateix interessat.

¡Pobre Quirse! Qui t' ha vist y 't veu!... Son pare prou li deya:—Noy, vas malament... creume, te 'n penedirás...—Y 'l xicot de moment escoltava com escolta la *beyata farinera* las paraulas del seu confés que li imposa tres parts de rosari de penitencia perque 's va deixar pessigar la pantorrilla tot pujant l' escala per lo noy del carboner al portarli las dugas arrobas de *bolado*. La beyata trova que las pessigollas á la pantorrilla valen ben be tres parts de rosari, y á pesar d' haver fet propósit de no tornarse á deixar pessigar mes, torna á caurer en la tentació y 's torna á confessar y aixís succeïvament va reproduhint la fábula de las *danaiades* subant lo quilo per omplir los cubells foradats.

'N Quirse, qu' era un noy de totas prendas, va toparse una vegada ab una sífide d' aquestas que guanyan tres rals diaris fent traus pera un camiser de aquestos que predican la protecció á la industria nacional y explotan lo treball de la dona com los antichs duenyos dels cafetals de las Antillas, als pobres negres que duyan del Congo lligats en lo *sollado*, nostres benvolguts ávis.

La pobre xicota prou va fer tot lo humanament possible pera distribuir los 75 céntims en tot lo necessari á la seva vida, y, al fi convencentse que 'l miracle dels peixos era sols atribució ó atribut d' un Deu, va buscar per altre cantó lo modo de nivellar lo seu pressupost, y va trovarho fent gimnástica á ratos perduts principalment ab la sort de la planxa, aguantant á sobre desde l' home mes lleuger al pesat com un Sant Pau, ab tanta llimpiesa com la mellor artista del Circo Equestre.

'N Quirse no 'n sabia rés del segon ofici de la xicota, qui ja tenia cuydado de treballar sense mes espectador que l' altre artista, y quan va adonarsen, ja havia posat *afació* á la amassona y va dir pel seu *caletro*: en no casanmi no cometo cap falta... Lo dimoni que sempre vetlla y no descuyda ocasió que se presenti per endursen alguna ánima á la seva mansió, cosa incomprendible perque segurament que cap con-

demnat deu pagar dispessa, va fer que 'l pobre xicot tant s' engresqués que quan la de la gimnástica va presentarli lo dilema de casament ó *desterro*, va optar per lo primer, y ja tenim al pobre Quirse ab la segona falta á las costellas.

Ell, que poch temps abans era un noy delicat y fins de bonas costums, va arribar á l' extrém d' acompanyar á la seva dona al Circo Equestre, esperant á baix del carrer á que hagués acabat la funció, fins un dia que l' *artista* que treballava ab la seva dona va tenir lo capritxo d' endúrse-la y en Quirse va quedarse ab un pam de nas devant la porta del *colisseo*.

Desprestigiat y retxassat per la societat, ningú ni 'ls de casa seva van voler donarli acullida, tenint que anar de nit á la Boquería á disputarse algun tronxo de col ab los gossos vagamundos y las ratas que fan lo seu agost en aquell mercat á horas intempestivas.

Un dia un empleat de la plassa va donarli una pallissa á cops de quí d' ápit en la cara y le pobre Quirse va tenir qu' abandonar aquell cómodo sistema de farse passar la gana, y al poch temps va dedicarse al tarugo del cartutxo de perdigóns, fins qu' un que feya cara de pagés pero que de fet era un sagal que 's perdía de vista, va endosarli una pinya que va desviarli 'l nas desdibuixantli llastimosament, entregantlo luego á un municipal que va portarlo al jutjat tenint que passar la nit en aquell calabosso, orgull y modelo de lo nostre sistema correccional, per lo ben conservat y disposat que 's troba.

Va estar quinze dias á la presó quals condicions carcelarias, que tampoch deixan rés que desitjar, li varen proporcionar lo poderse relacionar ab experts caballers d' industria que 'l varen posar al corrent pera sapiguer distingir al pagés de debó del que no mes ne fa la cara; y avuy gracias á n' aquesta laudable ensenyansa 's dedica al afano de relletjes y desmoblament de pisos ab la maestría que requereix son notable argument.

Ha causat la mort del seu pare que no ha pogut resistir la conducta del seu fill, pero éll que ja té lo cor empedernit, ni se 'n ha donat compte y sab lo códich penal de memoria y coneix los fulls esqueixats del mateix pera no tenir que podrirse en cap presiri y lo veureu tranquil cada dematí de nou á onze devant del Liceo ab lo parany arreglat sense pór de policías y municipals que, *com no 'l concixen*, éll pot fer de las sevas ab tota impunitat.

¡Pobre Quirse! es clar, com que ja no dona cap importancia á la vindicta pública, no 's dona rahó del despreci de que es objecte, com no s' endonarà lo dia que donant la rahó al adagi que serveix d' epígrafe á aquest mal pentinat article, vagi á parar á mans de 'n Nicomedes pera purgar totas las sevas faltas fillas de la primera que tan trivial 's veu á senzilla vista.

Per xó, nosaltres, á pesar de veurerl' rialler y ab la tralla d' or subjectant l' afanat relletje, dihém ab tó compassiu:—¡Pobre Quirse!

CLARA SOL.

LA MONA NANA

FAULA - SONET

UNA mona petita y desnarida
de ferse 'ls séus vestits molt s' alabava;
pero un mico formal que l' escoltava
—¿Vols callar,—li va dir,—desvergonyida?
La mona nana, fent la ressentida,
—¿Per qué m' has dit aixó?—li preguntava;
mes lo mico ben clar li contestava:
—Perque tens vanitat y ets presumida;
puig jo sé que 'ls vestits que dus cofoya,
una modista 'ls fa molt bona y vella
y tú pretens brillar, sent falsa joya,
ab lo mérit y enginy natural d' ella.—
L' autor, que ab obras d' altre s' engalana,
té 'l títol ben guanyat de mona nana.

Gracia, 1895.

FRANCISCO LLENAS.

PREGUNTAS

—¿Quin es lo sí mes gran?
—Lo Si-mon.
—¿Y 'l mes bonich?
—La si-gala.
—¿Y 'l que 's gasta aviat?
—Lo si-son.
—¿Y 'l que pot arribar al cor?
—La si-ma.

A PALLEJÁ.

ACUDIT

Un jove molt tronat entrá en una fonda y demaná un cubert de vint rals.

Després d' haversel menjat, cridá al amo y li digué:

—Qué li faria vosté al que s' hagués menjat un cubert de vint rals y no tingué cap quartó per pagarlo?

—Lo treuria á puntadas de peu.

—Puig ja pot cobrá—li digué tot aixecantse 'ls saldóns de la levita.

CINETET BARRERA y Companyia (1).

LA GITANA

SONET

“SOCH filla d' uns tranquils pares gitanos
que menjavan sovint pollas rostidas,
marranxóns fets ab salsas esquisidas
y guisats que sols menjan rics fulanos,
perque lo pare meu garlant ab manos,
qu' eran com éll, pressonas dastangidas,
esquilava caballs de totes midas,
matxos guits y gossots peluts y nanos.

Y jo, payet, dihent bonas-venturas
guanyo bons grapats d' or cada setmana.»

Aixó 'm deya ab carinyo y fent posturas
brindantme ab son amor una gitana;

mes,—No 't crech—li vaig dir—bona payeta,
si no 'm donas abans,.. juna dobleta!

Gracia, 1895

BOIXOMPIAIG

(1) Nota de la Redacció.

LO XANGLER

—

UN jorn una multitud
de personas rodeixava
á un home que, del mes alt
de tots aquells que 'l miravan,
sobressurtia ab orgull
á lo menos quatre varas.
Divisantlo jo de lluny,
la vritat, vaig estranyarme
puig que may havia vist
una persona tant alta.
Guiat per la curiositat
y sens poguer esplicarme
aquell cas original
que á ma vista 's presentava,
vaig acostarme al moment
á aquella figura rara,
que me semblava un gegant
per sa colossal alsada;
mes un cop vaig ser aprop
del que de lluny admirava,
no poguentla contenir,
vaig dar pas á una riälla
al veurer que aquell colós,
que un moment ants m' estranyava,
sols era un home petit
que, portant á cada cama
un pal molt llarch y gruxut
lligat á modo de xanca,
ab molta facilitat
y al compás de vella flauta,
donava salts y més salts
y camada tras camada
ab lleugeresa movent
aquellas postissas camas
com si estigués orgullos
de ser molt mes alt que 'ls altres;
sense pensar ¡infelís!
que desprovist de sa manya,
seria molt mes petit
que aquells que petits mirava.

—
¡Quants potentats trovarém,
dant al mon una mirada,
que no fan en realitat
mes que caminar ab xancas!

JOAN BRUGUER CANER.

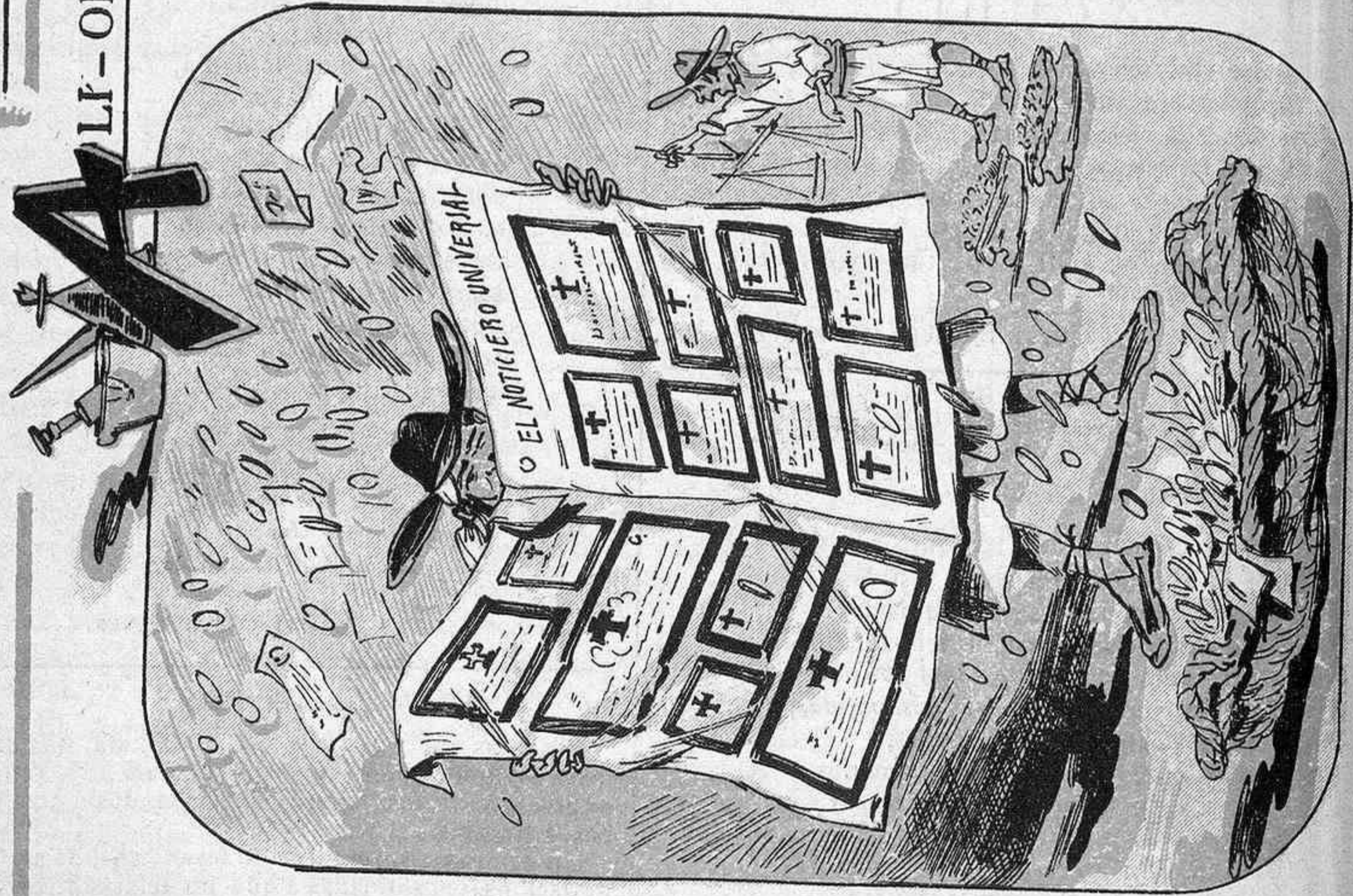
Quento

Allavoras que 'l gas feya tan mala cara, uns quants joves de bon humor al sortir del casé pera retirar-se, improvisaren uns fanals y donaren dos ó tres voltas per la Rambla.

Un comissari veyent que no feyan cabal de sas amonestacions, encaminadas á que ho deixessin correr, va atrevir-se á dirlos:hi:

—Aixó no fa senyor!

—Podrá no fer senyor, li va contestá un de la colla,
pero fa llum.

Ab tants difuntos, fins a païes
plouhen quinzezets
ival més fer Diaris, que vendre chufes
y cacahuets!

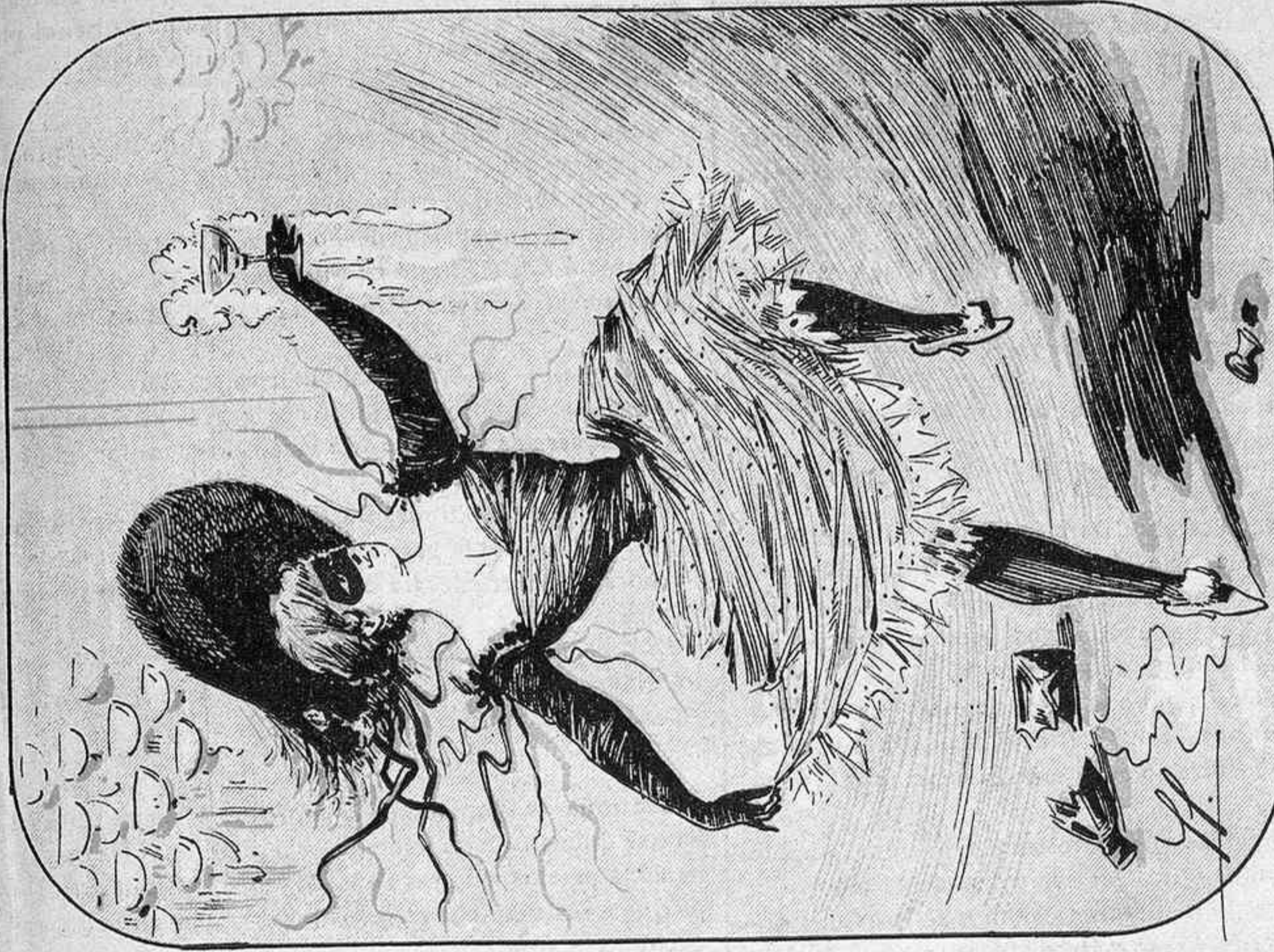

—Apa, Minguet, digas á mossén Llibori que demá
centim. Spoure coterron. *de l'...*
magre de propinas!

—Adeu siau, la nostra Pajarera
y 'ls aromátichs perfums d' aquell café!..
—¡No pioris mes, babaul Tenim l' Alhambra
y 'l Novetats!... Entrém'hi!

—¡Entrém!

¡Qui ho ha dit que á 'ls balls de màscaras no mes hi
van las... dallonsas? Aquí tenen la Ramedús, que no fa
may falta á 'ls de Artesanos del Circo, y á fe qu' es
una xicota que viu de la planxa honradament.

Teatros

PRINCIPAL

Ab bon éxit ha inaugurat la companyia lírica de la senyora Romero y si be no está composta tota ella de celebritats, cal distingir á la triple Vivero que en obras de *cante jondol y, olé yal* es de lo milloret que hem vist en nostres teatros. Bona proba de nostre acert es la execució que dona á *El lucero del alba* que desempenya la protagonista hasta la *pared de enfrente* acompanyantse ab molta sandunga ella sola la guitarra.

També se fan dignes de menció los Srs. Ortas y Miralles per lo be que acompanyan á la Sra. Romero, qual artista estigué notable en *Mamzelle Nitouche*, una de sas obras mes favoritas.

Se está ensajant ab tota activitat la nova sarsuela del mestre Chapí *El moro Muza*.

LICEO

En lo benefici de la célebre Darclée hi figurá l' estreno de *I pagliaci* ópera en 2 actes del mestre Leoncavallo, molt aplaudit en Italia (sens dupte perque allí tots los del país resultan profetas) pero que entre nosaltres duptém que ab obras com la dita, hi pugui deixar recorts.

No es que *I pagliacci* sigui una ópera detestable, pero conserva massa las antigas fonts italianas y no s' hi observan aquells dolls de inspiració de la música alemanya y francesa.

Entre las pocas pessas que sobressurten, hi figura un duo de soprano y barítono y una sentida romansa de tenor.

En la execució s' hi distingiren además de la eximia artista, los Srs. Moretti, Aragón y Hernández.

La verdadera novetat de la funció de dit benefici y que formarà época en las nits de grans triunfos de aquest important teatro, siguié lo duo de soprano y baix del tercer acte de *Los Hugonots* que ab companyia del Sr. Perelló, cantá la Darclée de un modo sublime.

No s' pot demanar mes intuición dramática, ni aquellas inspiradas notas es posible puguin sortir mes ben filadas y sostingudas que del modo que ho fa la eminent Darclée. Basta dir que estigué superior á las célebres Fossa y Cepeda, artistas que fins avuy se creyan insustituibles de recorts, al parlar de la Valentina de la ópera del immortal Meyerbeer.

Molt bé la secundá lo Sr. Perelló, artista que sols conta 21 anys y que per sa magnífica y extensa veu y además notable escola, de un salt s' ha colocat á la altura de las primeras eminencias en sa corda.

Donava gust admirar la escullidíssima concurrencia ab lo deliri que aplaudian á abdos artistas, y lo regositj ab que se digué que pera la temporada de primavera figurará en l' *elenco* artístich, la Darclée ab artistas idóneos pera poguer cantar la celebrada ópera del immortal Meyerbeer, una de las mes favoritas de nostre públich.

Pera dissapte se creu posible que com á despedida 'ns dongui una representació de *Lucrezia Borgia* que á resultar cert preveyém un altre triunfo.

Continua lo ball *El hada de las muñecas* sent plat fort de la concurrencia y logra verdader invasió en los días festius, causant lo deliri de la clase liliputiense.

NOVÉTATS

Pera avuy está anunciat l' estreno en aquest teatro de una famosa comedia de mágica y gran espectacle *La redoma encantada* la que será presentada ab lo mateix suntuós aparato que s' executá en los teatros Principal y Liceo, havent-

se reformat degudament lo decorat, vestuari, atrés etc., etc, que tractantse de la empresa Mir ja es sabut es rumbosa com cap mes, per lo tant esperém que la obra de Hartzembuch logrará lo mateix extraordinari éxit que en los teatros esmentats, puig estém convensuts de que no hi haurá planyut lo mes petit sacrifici ni lo mes minim detall.

ROMEA

Magnífica entrada á vessar, va lograr *La Bojeria* lo diumenge á la tarde. *Las Euras del Mas* que van donarse á la nit no van ser tan afortunadas.

Segueixen los ensajos de *Lo Diner* y *L' Abim* entrant en preparació *Ells y Ellas* ó *La Suripanta* de Ferrer y Codina y *Lo testament del oncle Pau* de Conrat Colomer. ¡Ja s' asserenal!

Lo benefici de la Sra. Monner va resultar bó, si be *La Parentela* l' havíam vista millor executada altres vegadas.

La Vaquera de la Piga rossa va alcansar millor, molt millor desempenyo.

Demá divendres tindrà lloch lo benefici del Sr. Fuentes, ab varias pessas y la parodia de 'n Fregoli.

Podrá resultar *parodia* de debó, pero de plé ho será fins al topé.

Dispensi hi ha principal del Sr. Caballer, pessa estrenada lo dimars passat, va alcansar bon éxit sent son autor cridat en escena.

TÍVOLI

Continúa sent aplaudida la companyia lírica Cubas Las Santas que tan acertadament dirigeix lo Sr. Taberner, com ne doná patents mostras en la sarsuela *Los dioses del Olimpo* que á sos titánichs esforços logrará tingués una bona execució.

S' está ensejant *La Menegilda* y pera dilluns se prepara la funció anyal (ániversari de la batalla de Tetuá) dedicada als invictes voluntaris catalans, en la que s' posara en escena un apropósit de nostre amich, lo illoregat escriptor y actiu administrador del teatro Sr. J. O. Molgosa.

Desitjém á autor y Empresa un éxit y plé corresponent.

CATALUNYA

Cada día son mes aplaudits los maravillosos *Tableaux vivants* de Mr. Boss.

Dimars s' estrená la sarsuela *La flor de la montaña lletra* y música respectivament de los Srs. Jackson Veyan y Saco del Valle que se aplaudi bastant per la galana versificació é inspirada música que posseheix, si be l' assumpto de la obreta no es de la índole peculiar á aquest teatro. La execució molt passadora, distingintse la Srta. Arana.

En preparació *Un sí y un no* y *San Antonio de la Florida* qual música es de nostre paysá lo mestre Albeniz.

UN CÓMICH RETIRAT.

AVIS IMPORTANT

La venta de nostre periódich en Mataró, queda confiada á D. JOAQUIM ROSICH Y MARTI, á causa de haberse hagut de retirar al antich venedor

Joan Fornells

per haver quedat en descubert en aqueixa Administració en ptas. 1 1 9 ' 1 2 lo que recomaném á dit *aucell* á totas las empresas periodísticas.

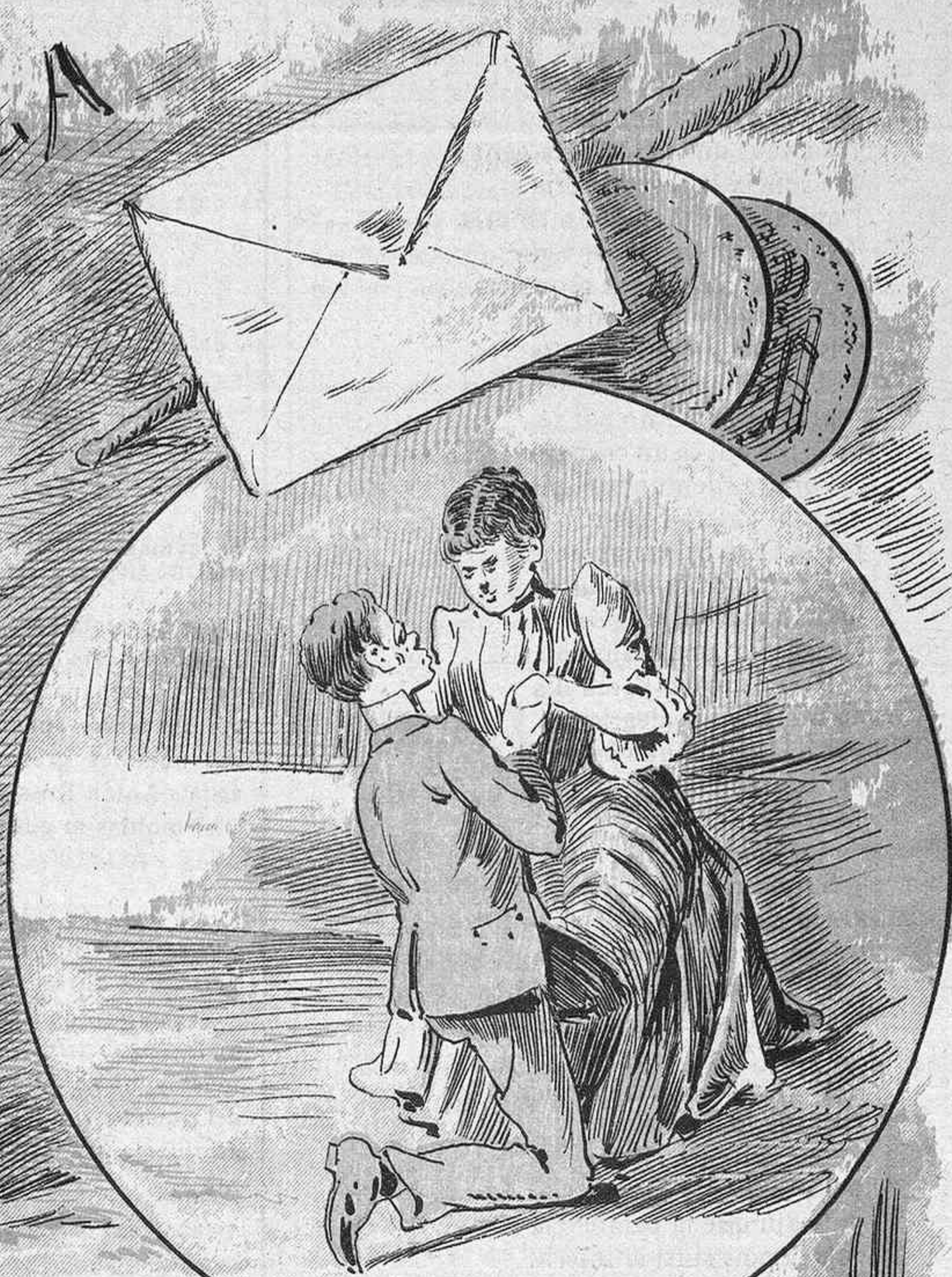
LA MUSICA

ARIA DE LA GOMA:
—¡lo no sapo como
gli fanciula me resisteray.

Fiducia

DUO PERILLÓS: —¿Tú m' ami?...
—Hastano la paretti de infrenti.

TERCETO DELS CORS:
—¡lo me dismayoi
—Gran diol.. Il suo genitore!
—Que te desenrreglaray tutti las
costelias' prepara 'l cúliol

A una... de tantas

DONA falsa, despreciada
de tota persona honrada,
quan veus qu' es molta la gent
que coneix la teva historia
y que alguns t' en fan memoria
't vols tancá en un convent?

Ara qu' has causat prou mal,
per no morí al Hospital
vols fé una professió santa,
y si ho reflexionas bé
veurás qu' aixó no pot sé,
puig per mi, es un crim qu' espanta.

Portarás demunt del pit
un sant Cristo benehit
y uns bonichs escapularis;
y cenyirá lo teu cos
un hábit, molt religiós,
al costat d' uns grans rosaris.

Resarás tot lo llarch día
ab tristor ó ab alegría
per un comte, que arruina
per tos capritxos sens mida,
vá acabar la seva vida
de un modo desesperat.

Suplicarás ab fervor
al teu pare confessor
que lo passat te perdoni;
mes, si obtens lo seu perdó,
segons la meva opinió
te perdó 'l mateix dimoni.

Y encara que arrepentida
suspiris tota la vida
lo teu patí será etern;
perque la teva consciencia
ja 't diu que la penitencia
sols la pots sufrí al infern.

FRANCESCH COMAS.

ESQUITX

Si tú volguessis prompte ser ben meva
y jo fidel ab tú fins á la mort
t' haurías d' arreglá 'l monyo que portas,
que 'm sembla que 'l dus tort.

AMADEO BERTRÁN

Fullas y Flors

Aplech de Poesías
DE

FRANCESCH MARULL

coleccionadas en un tomet $\frac{1}{4}$ de 112 páginas
esmeradament imprés ab portada á 4 tintas.

PREU: 2 RALS

De venda en nostra Administració y en casa
tots los corresponsals de LA TOMASA.

Fa alguns dias que rebém la visita de *El Diario del Teatro*, important publicació teatral que 's publica en Madrit, y que á pesar del poch temps que fa que surt á llum, na lograt ferse sumament interessant é indispensable á tots los aymanis del art de Talía.

*
**

Aixís mateix ha visitat nostra Redacció *La Escena*, revista hebdomadaria (que en catalá del que sempre s' ha parlat, vol dir setmanal), també artística teatral, en que además de escullit text propi de la publicació inserta en tots los números notables grabats-retratos deguts 'al llapis del excelent artista Antón Ross Bosch.

Ab moltíssim gust establím lo cambi ab abdós periódichs.

*

¡Oh terra de seguritat... oh *dechado* de vigilancia!

Aixó es lo que diría D. Quijote si entrés avuy á Barcelona en sa estrambótica odisea.

Al catálech de *bolets* qu' están rebent los barcelonins dels *amichs de lo dels altres* que abundan en nostra ciutat com á moscas, hi ha qu' anyadir lo robo en lo carrer del Paralelo del que fou víctima un individuo que abans ó després de *desalijarlo* van ferli la caricia de tirar-lo de costellas á una zanja.

*Truèquese en risa mi dolor profundo...
que haya un robado más, que les importa
als encarregats de tenir á ratlla á tant perdulari?*

Ja ho veig... com no 'ls coneixen. .

*

Ja ha arribat la embaixada *marrueca* á Madrit.

Aveyam si 'ls tractarán be...

Els no 'ns van pas tractar malament á casa seva.

Perque 'ls de Melilla no eran marrochs; eran riffenyos.

Ara no barrejin los equipatjes!

*

Demá divendres te lloch en lo teatro de Novedats lo primer ball de máscaras de la distingida societat *Centro Cómicó Lírico*.

Tractantse de dita societat, inútil creyém dir lo brillantment concorregut que estará.

*

Mr. Cassimiro Perier s' ha separat del govern y de la dona... mellor dit, los altres s' han separat d' ell.

A la quenta aquest mestre tant en política com en la vida privada es un *búscalas todas de primera*.

¿Y aquets homes son los pares de la patria?

Vaja, que 's dessin... No saben governar un pis y volen governar una nació.

Es un *Casi-miro* que *casi* 's podría donar per dos quartos.
Y aixó perque no passen.

*

Hem sentit á dir que un jove compositor musical, paysá nostre, qual nom 'ns callém, ha assassinat en América del Sud á una corista.

Qui ho sá piga be del cert, que ho diga mes clar.

✱

Al fi s' ha fet compendrer als moros de la embaixada que á Cádiz no es cert que 'ls tiressin tronxos de col.

Y es vritat, perque per bon conducte sabém qu' eran de bróquil.

Que no n' hi ha poca de diferencia!

✱

Al veurer que 'ls moros de la embaixada s' atracavan de vi qu' era un contento, algú va observarlosi si ja no era faltar á la seva lley; á lo que va respondre un kaid, que Mahoma havia prohibit lo vi, pero no la fuxina.

Diheuloshi tontos...

✱

Demá sortirá á llum un nou setmanari catalá titulat *L' Aureneta* editat y escrit per uns quants jovenets aficionats á la literatura patria.

Llarga vida desijém al futur colega y molts rendiments pera que pugua ser un altre puntal pera las lletras de la terra.

✱

Llegim y no traduhím:

«Ganga: se vende una barberia con mucha parroquia y amueblada, por 100 duros.»

Es á dir que la parroquia es amoblada y 's ven per 100 duros.

¡Que me la traigan!

✱

La colonia espanyola de Nova-York ha fet proposicions ventajosas á D. Anton Vico pera anar á darhi un cert nombre de representacions

Ell que no volia anar á América... Si 's descuida...

✱

Ja está guanyat, dat y benehit lo tercer entorxat!

La sanch del camp de batalla ha sigut vi de varias marcas: las canonadas, los pets de las botellas de *champagne* y la fortó de la pólvora, los perfums dels vegueros de diferentes vitolas qu' omplenavan la atmósfera. ¿Volen rés mes guerrero? ¿mes marcial? mes ..

*En tiempo de las bárbaras naciones
con sangre se ganaban los galones;
hoy se obtienen aquestas y otras gangas
con tan solo tender las boca-mangas.*

Parlém del exercit japonés.

Ara no juguém.

✱

Pera las nits de los dias 1, 16 y 23 del próxim Febrer anuncia la elegante societat *Centro Cómich* 3 extraordinaris balls de máscaras que tindrán lloch en la vistosa platea del teatro Lírich, la que además de 'ls adornos de la mateixa sabém que la Direcció ha encomanat l' arreglo á un distingui adornista á fi de que quedi convertida dita platea en un verdader derrotxe de luxo y faustuositat.

Pera la execusió dels balls ha sigut contractada la notable banda de la Casa Caritat que tan acertadament dirigeix lo Sr. Torres y que segons noticias te nous ballables escrits per loor als concurrents á tan distingida societat.

✱

Lo *Centre Catalá* de la hermosa y culta vila de Castelló d' Ampurias ha nombrat sóci honorari de dita societat á nostre apreciat director Sr. Ferrer y Codina, qual distinció li remerciém per la part que 'ns toca.

Es extraordinari l'increment qu' ha pres dit centre en los pochos mesos que conta d' existencia sent un grupo d' entusiastas propagandistas los que 'l forman, als quals ha d' estarshi agrahida la terra catalana.

Telegramas

Madrid, 30.—8 matí.—Ja está arreglat l' assumpto de las murallas.

Idem, 30.—9 matí.—Demá 's reunirá la comissió del Senat per pactar lo de las murallas.

Idem, 30.—10 matí.—Ha quedat al fi resolta la questió de las murallas.

Idem, 30.—11 matí.—Lo duch de la Roca presenta un dictament á la questió de las murallas.

Idem, 30.—12 matí.—Res de murallas.

Idem, 30.—1 tarde.—Murallas.

Idem, 30.—2 tarde.—...urallas.

Idem, 30.—3 tarde.—...rallas.

Idem, 30.—4 tarde.—...allas.

Idem, 30.—5 tarde.—...llas.

Idem, 30.—6 tarde.—...as (de copas).

==LITOGRAFIA BARCELONESA==

de Ramón Estany

5, Carrer de Sant Ramon, 5—BARCELONA

Litografía Barcelonesa

DE

RAMÓN ESTANY

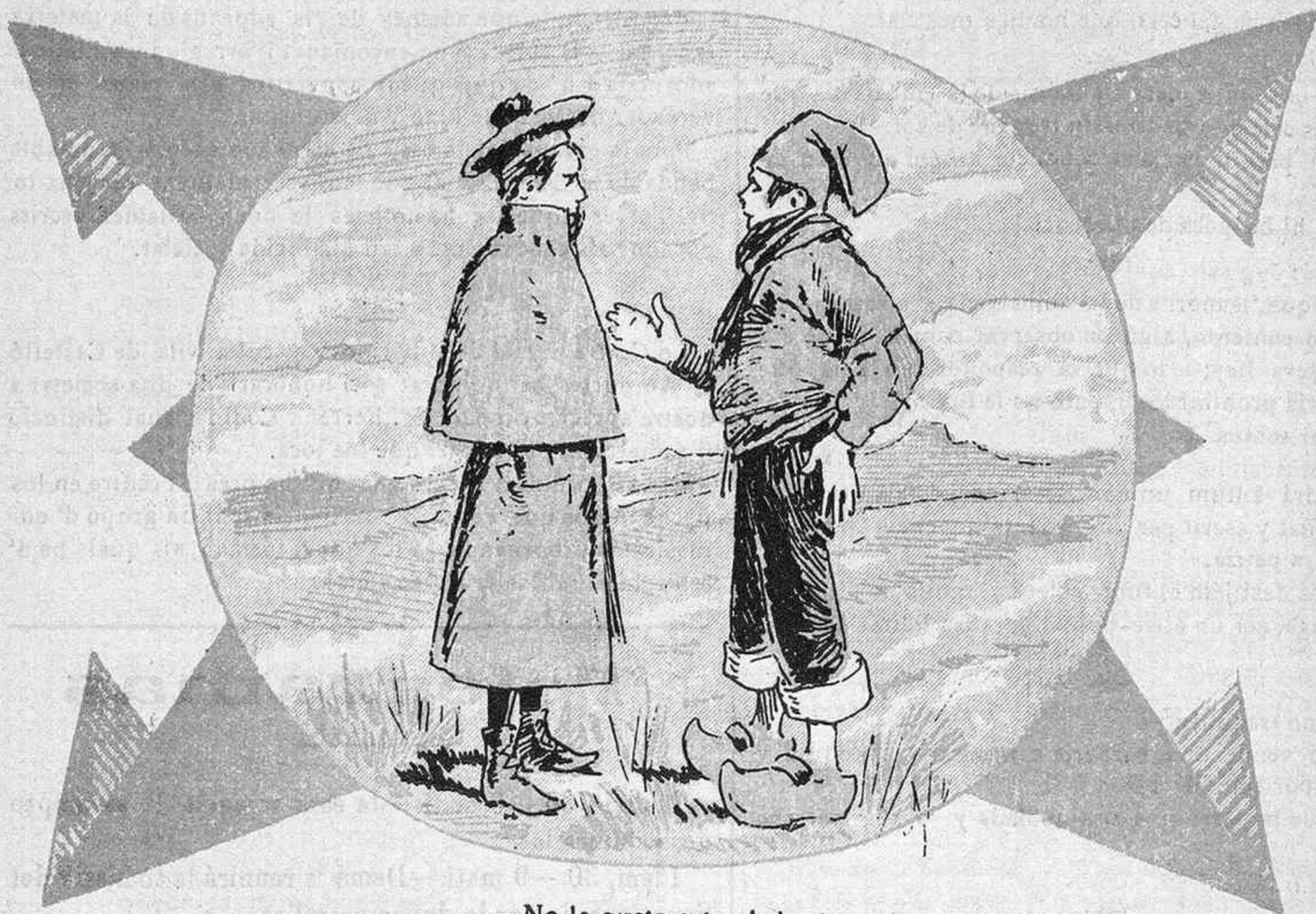
5, S.^a Ramon, 5.

Barcelona

ESPECIALIDAD en CROMOS y RECORTES de todas clases para ANUNCIOS INDUSTRIALES,
PROGRAMAS, MENÚS, etc etc PRECIOS SIN COMPETENCIA

À LA MONTANYA

—No le gusta este abrigo?
 —No... una vez l' amo me 'l va ficar
 y la dona me lo va fer traer.

SECCIÓ DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Una vocal es primera,
 la segona musical,
 qualitat doble tercera
 y si 'l lector va á la riera
 veurá de segú total.

JOSEPH COSTA.

ANÁGRAMA

Una capsa de tot del fort
 vaig regalá á don Pasqual
 y 'm va donar del seu hort
 una molt grossa total.

UN ÀRABE.

QUADRAT NUMÉRICH

. . . .

Sustituhir los punts per números de manera que sumats vertical y horisontalment y sense haverhi cap número repetit en cada ratlla, donguin per resultat: 15.

MANEL BELLVÉ.

INTRÍNGULIS

Buscar una paraula que anantli trent una lletra del darrera, donguin's següents resultats: 1: Los municipals ne portan; 2: Part del cos; 3: Arbre; 4: Consonant.

A. MARTI Y SARAMANDILLA

ROMBO

. . . .

Sustituhir los punts per lletres de modo que llegidas vertical y horisontalment, diguin: 1.ª ratlla: Consonant; 2.ª: Part de la persona; 3.ª Animal; 4.ª: Ciutat catalana; 5.ª: Plassa de Barcelona; 6.ª: Una fiera; 7. : Consonant.

CINTET BARRERA.

GEROGLIFICH

:::
 + D.
 I
 + +
 A A A

NOY DE SANS.

SOLUCIONS

À LO INSERTAT EN LO NÚMERO 334

Xarada.—Vi—o—la.
 Combinació numérica.—

7	6	3	5	8
6	8	5	7	3
5	3	6	8	7
8	5	7	3	6
3	7	8	6	5

Anagrama.—Ramona · Romana.
 Trenca-caps.—Carlota de Mena.
 Logogrifo numéric.—Florençia
 Geroglifich.—Per vius los assistents

Lit. Barcelonesa de Ramón Estany
 =5, Sant Ramon, 5 —BARCELONA=